

Wśród badaczy istnieje sporo rozbieżności odnośnie rozwoju mowy dzieci mówiących dwoma językami (dwujęzycznych) oraz jednym (jednojęzycznych). Niektóre badania wskazują, że te różnice w mowie tych dzieci są niewielkie, podczas gdy inne dowodzą, iż dzieci dwujęzyczne mogą rozwijać nietypowe wzorce mowy. Dostępne są także analizy pokazujące, że dwujęzyczne dzieci mają przewagę nad jednojęzycznymi wskutek przenoszenia umiejętności mowy z jednego języka na drugi. Jednym słowem, wiedza w tym zakresie nauki wciąż jest daleka od jednoznacznych rozstrzygnięć.

Proponowany projekt podejmuje próbę zbadania, czy rozwój mowy dzieci dwujęzycznych jest podobny do rozwoju mowy ich jednojęzycznych rówieśników oraz jak można wytłumaczyć ewentualne różnice pomiędzy rozwojem mowy dzieci dwujęzycznych a jednojęzycznych. W celu osiągnięcia tych celów badawczych dokonuje się opisu i analizy mowy grupy dwujęzycznych dzieci przedszkolnych mieszkających w Polsce i mówiących po polsku i ukraińsku. W dalszej kolejności porównuje się mowę dzieci dwujęzycznych z mową dzieci polskojęzycznych w Polsce oraz mową dzieci ukraińskojęzycznych na Ukrainie, dopasowanych pod względem płci, wieku i środowiska społecznego.

Badania będą polegać na zastosowaniu testów polegających na tym, że dzieci dwujęzyczne nazywają obrazki po polsku i ukraińsku, dzieci polskojęzyczne po polsku, a ukraińskojęzyczne po ukraińsku. Słowa wyprodukowane przez dzieci będą nagrywane i analizowane pod względem występujących w nich dźwięków mowy. Badania porównawcze pozwolą zdecydować, czy błędy popełniane przez dzieci dwujęzyczne są typowe, nietypowe, czy też wynikające z tego, że dzieci są dwujęzyczne. Badania pozwolą także określić skalę różnic pomiędzy mową dzieci dwujęzycznych a dzieci jednojęzycznych uczestniczących w badaniach.

Znaczenie proponowanych badań dla rozwoju wiedzy naukowej jest dwojakie. Po pierwsze, wyniki badań będą stanowić wkład w międzynarodową debatę dotyczącą rozwoju mowy dzieci dwujęzycznych. Po drugie, powstanie opis mowy przedszkolnych dzieci dwujęzycznych mówiących po polsku i ukraińsku, jak dotąd nieobecny w literaturze przedmiotu. W wyniku badań powstanie także wiedza, która może zostać wykorzystana do budowy procedur i narzędzi logopedycznych do diagnostyki mowy dzieci dwujęzycznych mówiących po polsku i ukraińsku.